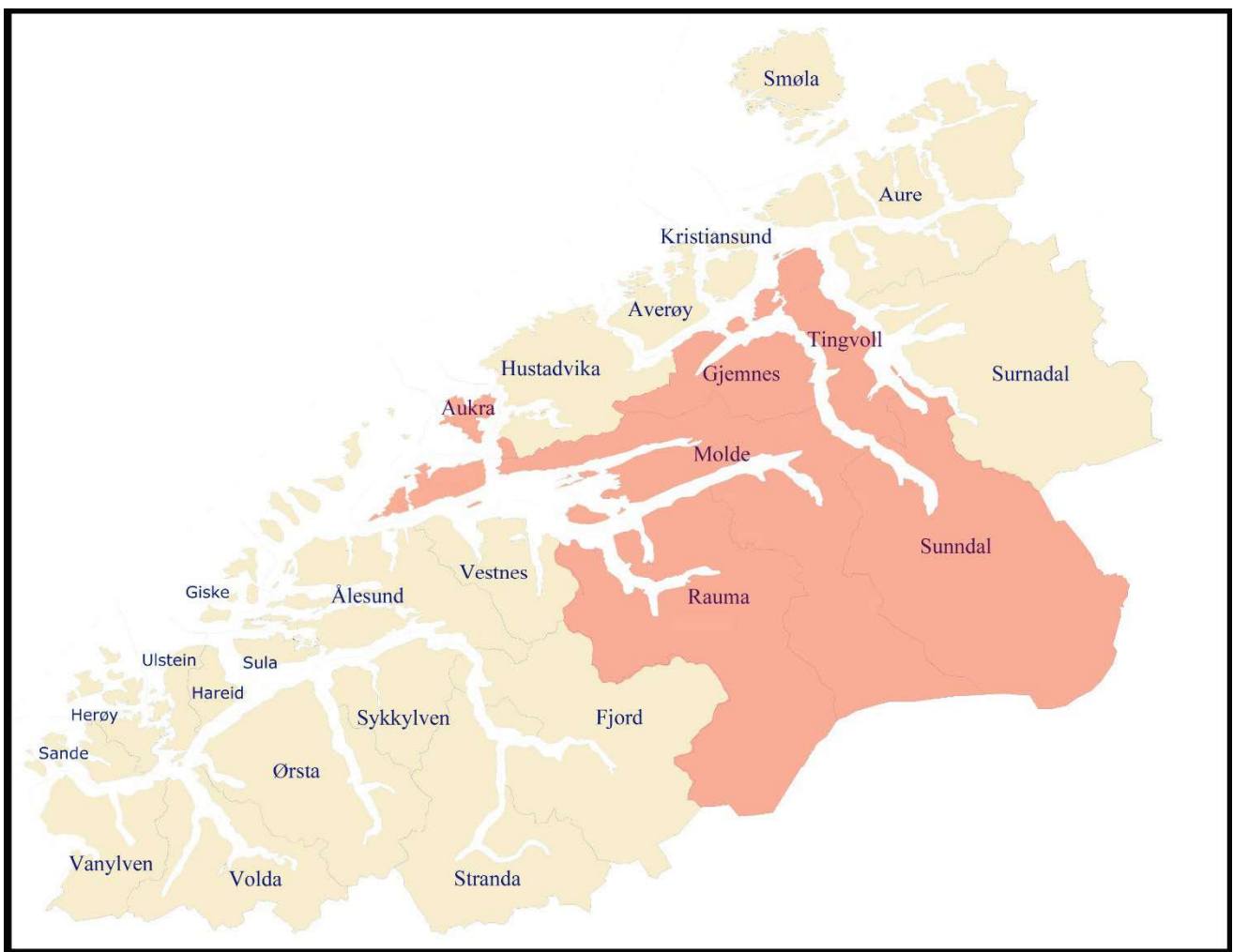

EIERSTRATEGI

NORDMØRE OG ROMSDAL BRANN OG REDNING IKS

Versjon 2.0
Vedtatt representantskap 25.03.22
sak PS-4/22

Innhold

Innledning	3
Eierstrategi for Nordmøre og Romsdal brann og redning IKS	3
Kommunene i NORBR skal være aktive eiere	4
1.1. Legge til rette for samarbeid innenfor samfunnsikkerhet og beredskap.....	4
1.2. Kommunens eierstyring skal utøves gjennom representantskapet	4
1.3. Fastsette retningslinjer for valg og sammensetning av styret	4
1.4. Eierkommunene skal ved behov ta initiativ til å avholde eiermøter.....	5
1.5. NORBR skal regelmessig ta initiativ til å avholde samhandlingsmøter	5
Kommunene i NORBR skal være tydelige eiere	5
2.1. Kommunens motivasjon for eierskapet i NORBR.....	5
2.2. Definere kjernevirksomheten til NORBR.....	6
God økonomistyring og forutsigbar budsjettprosess	6
3.1 God økonomistyring	6
3.2 Forutsigbar budsjettprosess	7
Hensiktsmessig forvaltning og drift av bygningsmassen	7
4.1 Eierskap til bygningsmassen som disponeres av NORBR.....	7
4.2 Drift og vedlikehold av bygningsmassen	7
Forventninger til selskapets virksomhet	7
5.1 Åpenhet og rapportering	7
5.2 Godtgjøring til styret og representantskapet	8
5.3 Samfunnsansvar og etiske retningslinjer.....	8
5.4 Revisjon av eierstrategien	8

Innledning

Eierstrategi for Nordmøre og Romsdal brann og redning IKS

Nordmøre og Romsdal brann og redning IKS (heretter NORBR) leverer samfunnskritiske tjenester til regionen med utgangspunkt i myndighet og oppgaver delegert fra den enkelte eierkommune. Selskapet er opprettet i 2019, med formål å sikre nødvendig utvikling av brann- og redningstjenesten i regionen. Dette gjennom effektiv ressursutnyttelse, kompetanseheving, robuste fagmiljø, systematisk brannforebyggende arbeid, profesjonell ledelse, utstyrsutvikling, større slagkraft og økonomiske stordriftsfordeler.

En koordinert innsats på tvers av kommunegrensene vil styrke både det forebyggende arbeidet og beredskapen.

Utarbeidelsen av en eierstrategi skal bidra til å sikre at eierkommunene realiserer målene som lå til grunn for selskapsetableringen, og styrke samhandlingen mellom selskapet og eierkommunene. Eierstrategien fastsetter rammene for kommunenes eierstyring og uttrykker forventninger til selskapets virksomhet. Selskapets styrende organer og den enkelte eierkommune vil ha ansvaret for å operasjonalisere strategien.

Eierstrategien skal utdype og supplere bestemmelsene i selskapsavtalen. Dersom det ikke er samsvar mellom eierstrategien og selskapsavtalen, vil selskapsavtalen ha forrang. De ulike punktene i eierstrategien oppstiller mål og strategier for kommunenes eieroppfølging og selskapets virksomhet.

Foto: Mare Safety

Kommunene i NORBR skal være aktive eiere

1.1. Legge til rette for samarbeid innenfor samfunnssikkerhet og beredskap

- Brann- og eksplosjonsvernloven angir kommunenes plikter og fullmakter knyttet til etablering og drift av brannvesen. Eierkommunene har delegert til NORBR å ivareta kommunenes plikter og oppgaver i henhold til brann- og eksplosjonsvernloven. Eierkommunene og NORBR har et felles ansvar for å sikre at de lovpålagte plikter og fullmakter ivaretas på en tilfredsstillende måte.
- Eierkommunene skal arbeide systematisk og helhetlig med samfunnssikkerhet og beredskap, jf. *sivilbeskyttelsesloven og plan- og bygningsloven med forskrifter*. Den generelle beredskapsplikten komplementerer beredskapsplikter som følger av sektorregelverk innenfor bl.a. brannområdet og akutt forurensing. Både eierkommunene og NORBR skal legge til rette for utstrakt kompetansedeling og informasjonsutveksling i arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap.

1.2. Kommunens eierstyring skal utøves gjennom representantskapet

- Eiermeldinger bør danne grunnlaget for en strategisk og prinsipiell eierskapspolitikk fra deltakerkommunenes side
- Eierstyring skal utøves gjennom representantskapet som er selskapets øverste myndighet.
- Representantskapet skal anvendes aktivt til behandling av saker som er av stor betydning for eierne/selskapet, eller som ikke naturlig sorteres inn under styrets myndighetsområde.
- Representantskapet bør bestå av sentrale folkevalgte (ordfører/varaordfører) for å sikre god samordning med relevant politisk organ i de respektive eierkommunene, og for å sikre at den politiske ledelsen har inngående innsikt i selskapets virksomhet.
- Innkalling med saksliste skal oversendes representantskapet og eierkommunene v/postmottak senest fire uker før møtet. Saksdokumenter sendes normalt ut senest en uke før møtet. Protokoller skal også oversendes til de forannevnte parter innen rimelig tid etter at møtet er avholdt.
- Sakspapirer fra møtene i representantskapet skal legges ut på selskapet sine internettsider.
- Representantskapet inntar som selskapets øverste myndighet en aktiv rolle i utviklingen av selskapets virksomhet. Representantskapet bør således ha en aktiv rolle i selskapets strategiarbeid innenfor rammene trukket opp av de respektive kommunestyrene.
- Representantskapet skal utøve eierskapet i tråd med selskapsavtalen, eierstrategien og øvrige vedtak og retningslinjer fastsatt av kommunestyrene, så lenge dette er forenelig med relevante lover/forskrifter og forpliktelser overfor tredjepart.
- Representantskapet er ansvarlig for å ha en til enhver tid gjeldende instruks for styret i NORBR.
- Det kan være hensiktsmessig at største deltakerkommune de første årene etter etablering har lederen i representantskapet

1.3. Fastsette retningslinjer for valg og sammensetning av styret

- Én av de viktigste oppgavene i eieroppfølgingen er å velge et styre som har kompetanse, erfaring og kapasitet ut fra selskapets egenart. Dette skal sikres gjennom bruk av valgkomité i forbindelse med styrevalg. Valgkomiteen innstiller kandidater overfor representantskapet som formelt velger styret. Representantskapet oppnevner valgkomiteen og fastsetter kriterier for komiteens arbeid gjennom instruks for valgkomiteen.
- Kriteriene for valgkomiteens arbeid skal omfatte forventinger til kollegiets kompetanse. Styret bør bl.a. ha kompetanse og erfaring innenfor følgende områder; offentlig forvaltning, herunder innsikt i den politiske og administrative organiseringen/beslutningsprosesser i deltakerkommunene, fagkunnskap knyttet til kjernevirksomheten til NORBR, spesialkompetanse innenfor økonomi, juss, organisasjonsutvikling mv. og kompetanse/erfaring knyttet til ledelse og styrearbeid.
- Valgperioden for styret skal være på to år. Selv om en valgperiode på to år gir fleksibilitet med

hensyn til å endre styresammensetning, kan det likevel være hensiktsmessig å foreta gjenvalg for å bevare nødvendig kompetanse, erfaring og oppnå kontinuitet i styret.

- Det skal anvendes numeriske varamedlemmer for styremedlemmene. Det bør gjennomføres egne styreseminarer med fokus på roller, ansvar og oppgaver. Styret bør ved behov tilegne seg nødvendig kompetanse gjennom for eks. introduksjonsprogram for nye styremedlemmer eller ved å regelmessig avholde fagseminarer med relevans for selskapets virksomhet. Styret skal årlig evaluere eget arbeid. Resultatet presenteres for representantskapet.

1.4. Eierkommunene skal ved behov ta initiativ til å avholde eiermøter

- Formålet med eiermøter vil hovedsakelig være å foreta prosessuelle avklaringer i aktuelle saker, informasjonsutveksling eierkommuner/NORBR og for å bidra til å sette virksomheten til selskapet på den politiske dagsorden.
- Lederne av de styrende organ i NORBR kan også ta initiativ til å invitere til eiermøter når det anses som hensiktsmessig med en uformell drøfting av en bestemt sak under utredning.
- Eiermøtet har ikke beslutningsmyndighet. Eierstyring utøves gjennom representantskapet.
- På eiermøter skal den enkelte kommune være representert ved ordfører, kommunedirektør og medlem av representantskapet. NORBR skal være representert ved styreleder og ansattrepresentant(er) i styret, samt brann- og redningssjef/representanter fra administrasjonen.
- Eiermøtene ledes av representantskapets leder. Brann- og redningssjef/NORBR har sekretariatsfunksjonen for eiermøtene.

1.5. NORBR skal regelmessig ta initiativ til å avholde samhandlingsmøter

- NORBR skal ta initiativ til å avholde samhandlingsmøter mellom NORBR v/ selskapets ledelse og den administrative ledelsen i eierkommunene.
- Samhandlingsmøtene skal sikre en løpende informasjonsutveksling mellom partene og bidra til å samkjøre virksomheten til NORBR og eierkommunene for å bidra til en effektiv drift av selskapet og gode tjenester til innbyggerne.
- Eierstyring skal utøves gjennom representantskapet og ikke gjennom samhandlingsmøtene.
- Det bør avholdes minimum ett samhandlingsmøte i året.
- Samhandlingsmøtene ledes av brann- og redningssjef/NORBR som også har sekretariatsfunksjonen.

Kommunene i NORBR skal være tydelige eiere

2.1. Kommunens motivasjon for eierskapet i NORBR

- Etableringen av NORBR har muliggjort at kommunenes forpliktelser i henhold til brann og eksplosjonsvernloven kan løses gjennom interkommunalt samarbeid. Eierkommunene utgjør i all hovedsak et felles bo- og arbeidsmarked. Det er derfor hensiktsmessig å ha et regionalt perspektiv på samfunnssikkerhet generelt, og brann- og redningsberedskap spesielt.
- Etablering av NORBR skal redusere risikoen for alvorlige branner og ulykker der det er risiko for tap av liv, verdier og miljø og samtidig jobbe for å redusere konsekvensene om dette likevel skjer.
- Det interkommunale samarbeidet bidrar til å styrke beredskapen i regionen ved at brann- og redningsressurser lettere kan koordineres og settes inn på tvers av kommunegrensene.
- Brannvernssamarbeidet bidrar til å styrke det forebyggende arbeidet ved å samle den brannforebyggende kompetansen i heltidsstillinger, noe som gir større profesjonalitet og kvalitet på tjenestene.
- Det interkommunale samarbeidet legger til rette for at brannvesenet bør ha god kompetanse innenfor alle områder i kjernevirksomheten. Kompetansen i selskapet skal ivareta grunnleggende utdanning av alt brannmannskap og sikre at forskriftsmessig kompetanse blir gitt til alle som trenger det. Det vil også være lettere å investere i spesialutstyr som kan anvendes i ulike deler av beredkapsområdet.

- Det interkommunale samarbeidet skal ha en kostnadseffektiv drift og gi stordriftsfordel.
- Samfunnsutviklingen medfører økte krav og forventinger til brann- og redningstjenesten som lettere kan løses gjennom større selskap/enheter; herunder demografisk utvikling, byomforming, ny infrastruktur, endringer i lokalt næringsliv/industri mv.
- Arbeidet med ROS, beredskapsanalyse og forebyggendeanalyse må prioriteres av selskapets ledelse og rulleres jevnlig.

2.2. Definere kjernevirksomheten til NORBR

- Kjernevirksomheten til NORBR består i å utføre eierkommunenes plikter, oppgaver og behov i henhold til krav i brann- og eksplosjonsvernloven.
- NORBR skal søke å generere inntekter gjennom for eks. salg av tjenester knyttet til forebyggende virksomhet og beredskapsrelaterte tjenester så lenge dette er forenelig med relevante lover/ forskrifter og ikke svekker selskapets evne til å ivareta kjerneoppgavene.
- Selskapet kan tillegges andre oppgaver eierkommunene og selskapet måtte bli enige om, samt inngå samarbeidsavtaler med kommuner/selskaper/virksomheter når dette bygger opp om kjernevirksomheten.

God økonomistyring og forutsigbar budsjettprosess

3.1 God økonomistyring

- NORBR ivaretar oppgaver og utøver myndighet delegert fra eierne med hjemmel i brann- og eksplosjonsvernloven. Virksomheten til NORBR er hovedsakelig finansiert med tilskudd fra eierne. Eierne forutsetter imidlertid at NORBR arbeider kontinuerlig for å oppnå en mest mulig kostnadseffektiv drift. NORBR skal bidra til at tilskuddet fra eierne holdes på et moderat nivå gjennom å legge til rette for et nøkternt drifts- og investeringsnivå.
- Større endringer i drift/organisering, eller større investeringer som vil påvirke tilskuddsbehovet betydelig, skal behandles som egne saker i deltakerkommunene i god tid før NORBR /kommunenes behandling av årsbudsjett/økonomiplan.
- Dersom NORBR oppnår et positivt årsresultat så tilføres overskuddet selskapets egenkapital (fond).
- NORBR skal ha en låneramme som legger til rette for at selskapet kan lånefinansiere nødvendige investeringer i kjøretøy/materiell/utstyr/infrastruktur. Investeringene skal ha en jevn fordeling slik at de kan håndteres innenfor vedtatt låneramme. Dette skal bidra til å forhindre betydelige svingninger i tilskuddsbehovet. Kommunestyrene forplikter seg til å dekke kapitalkostnadene for et gitt investeringsnivå gjennom vedtatt tilskudd, som igjen er basert på investeringsbudsjettet.
- Dersom det er grunn til å anta at det blir en vesentlig økning i utgiftene i forhold til budsjett skal styret straks legge en plan for omdisponering av ressurser eller reduksjoner i driftsnivå. Dersom dette ikke er tilstrekkelig skal styret straks gi melding til representantskapet som behandler saken. Styret skal redegjøre for budsjettavviket og planlagte tiltak og skal om nødvendig legge fram forslag til revidert budsjett.
- NORBR skal sikre korrekt KOSTRA-rapportering. NORBR og deltakerkommunene skal også arbeide for å sikre sammenlignbare indikatorer for ressursbruk/styringsindikatorer for sektoren.
- Styret skal påse at selskapet har god internkontroll og hensiktsmessige systemer for risikostyring i forhold til virksomhetens karakter. Det skal ligge en moderat risikoprofil til grunn for aktivitet som skal bidra til å generere egne inntekter, dvs. f.eks. salg av tjenester knyttet til forebyggende virksomhet og beredskapsrelaterte tjenester.

3.2 Forutsigbar budsjettprosess

- Administrasjonen i NORBR skal utarbeide forslag til årsbudsjett/fireårig økonomiplan i tråd med kravene i lov om interkommunale selskaper med tilhørende forskrifter. Budsjettforslaget skal legge opp til et nøkternt og forsvarlig driftsnivå fundert på faglige vurderinger. Økonomiplanen skal utvikles slik at den gir deltakerkommunene tilfredsstillende informasjon om utviklingen i inntekter og kostnader i planperioden, herunder synliggjøre hvilke kostnader som utløses av krav i lover og forskrifter. Beregningsgrunnlag skal oversendes til deltakerkommunene ved forespørsel.
- Styret skal behandle brann- og redningssjefens forslag til årsbudsjett og økonomiplan. Forvaltningen av selskapet hører under styret, som skal sikre en forsvarlig drift og organisering av virksomheten. Styrets forvaltningsansvar skal gjenspeiles i budsjettforslaget. Styrets budsjettforslag skal fremmes for endelig behandling i representantskapet. Uforutsette utgifter som oppstår behandles normalt ved årlig rullering av økonomiplanen. Vesentlige hastesaker behandles i perioderapporteringen gjennom budsjettåret.
- Det bør avholdes felles budsjettmøte med eierkommunene når NORBR sitt forslag til budsjett/økonomiplan er utarbeidet. Det vises til pkt. 1.5 i eierstrategien.

Hensiktsmessig forvaltning og drift av bygningsmassen

4.1 Eierskap til bygningsmassen som disponeres av NORBR

- Brannstasjoner og annen bygningsmasse som NORBR disponerer i dag er eid/leid av den enkelte deltakerkommune. I forbindelse med eventuell ny brannstasjonsstruktur skal den enkelte vertskommune oppføre og eie brannstasjonene. Vertskommunen kan også leie brannstasjoner eller annen bygningsmasse som skal disponeres av NORBR. Stasjonene som stilles til disposisjon for virksomheten til NORBR skal ha en nøktern standard og størrelse samt være i lovlig og forsvarlig stand. Brannstasjonene skal imidlertid bygges for framtiden og skal være funksjonelle for selskapet på både kort og lang sikt.
- Det skal inngås leieavtaler mellom vertskommunen og NORBR som i all hovedsak skal være likegyldende. Kostnadsfordeling skal skje etter gjeldende selskapsavtale.

4.2 Drift og vedlikehold av bygningsmassen

- Leieavtalen mellom den enkelte kommune og NORBR skal også regulere partenes forpliktelser med hensyn til drift og vedlikehold av bygningsmassen. Ansvarsfordelingen mellom partene skal i all hovedsak være lik for å oppnå en effektiv forvaltning og drift av bygningsmassen.
- Leieavtalene skal søkes harmonisert så langt som mulig hva gjelder avtalepunkter om betalings- tidspunkt, bestemmelser om regulering av leien mv. På denne måten vil leieutgifter kunne behandles samlet i økonomiplanforslaget fra selskapet.

Forventninger til selskapets virksomhet

5.1 Åpenhet og rapportering

- Det skal være åpenhet knyttet til deltakerkommunenes eierstyring og selskapets virksomhet basert på prinsippet om meroffentlighet. Det skal være åpne og transparente beslutningsprosesser i deltakerkommunene, representantskapet og styret. NORBR skal av den grunn bl.a. gjøre sakspapirer til de styrende organ, årsberetninger/-regnskap og annen relevant informasjon om virksomheten lett tilgjengelig på selskapets internettsider. Det skal være åpenhet knyttet til deltakerkommunenes eierstyring gjennom bl.a. utarbeidelse av eierstrategi.
- Selskapet skal oversende innkallinger/sakslister, saksdokumenter og protokoller fra møter i de styrende organ, årsbudsjett/økonomiplan, årsberetning/-årsregnskap, tertialrapporter og andre

saker som er av stor strategisk, prinsipiell eller økonomisk betydning for eierne/selskapet til deltakerkommunene v/postmottak.

5.2 Godtgjøring til styret og representantskapet

- Deltakerkommunene forventer at godtgjøringen til styret holdes på et moderat nivå. NORBR bør se til andre interkommunale selskap i regionen ved fastsettelsen av nivået på godtgjøringer. Det kan i enkelte tilfeller være hensiktsmessig å fastsette et nivå som avviker fra gjennomsnittet på bakgrunn av særskilte forhold, herunder behov for å rekruttere rett kompetanse, stor saksmengde mv.
- Representantskapsmedlemmenes godtgjøring fastsettes og utbetales av den enkelte deltakerkommune, basert på reglement for godtgjørelse i kommunene og slik at prinsippene for eierstyring blir praktisert.

5.3 Samfunnsansvar og etiske retningslinjer

- Med samfunnsansvar menes hvilket ansvar selskapet forventes å påta seg for mennesker, samfunn og miljø som påvirkes av virksomheten, dvs. hensyn som ikke er pålagt ved lov.
- NORBR skal være bevisst sitt samfunnsansvar. Samfunnsansvar bør integreres i selskapets strategiarbeid, den løpende virksomhetsstyringen og i selskapets rapportering.
- NORBR skal ha FNs bærekraftsmål inkorporert i selskapets overordnede mål og strategier og utøve sin virksomhet i tråd med disse.
- NORBR skal utarbeide etiske retningslinjer tilpasset selskapets virksomhet. Styret har ansvar for å påse at selskapet utarbeider og følger opp etiske retningslinjer. Retningslinjene skal være forankret/implementert i hele organisasjonen.

5.4 Revisjon av eierstrategien

- Det er representantskapet sitt ansvar å iverksette evaluering og eventuell revisjon av selskapets eierstrategi. Dette bør gjennomføres årlig.

25.03.22
Versjon 2.0